

Informacje na temat zasad organizacji, nauczania i oceniania w zakresie etyki w klasach I-III w Szkole Podstawowej nr 106 w Krakowie

I. Zasady uczestnictwa w zajęciach:

1. Nauka etyki jest organizowana w szkole na życzenie rodziców.
2. Obowiązuje zasada wyrażania życzenia w formie oświadczenia pisemnego. Etyka nie jest dla ucznia przedmiotem obowiązkowymi, udział w zajęciach jest dobrowolny. O udziale ucznia w zajęciach z tych przedmiotów decydują rodzice – na zasadzie dobrowolności – poprzez wypełnienie wspomnianego oświadczenia. Po złożeniu oświadczenia udział w wybranych zajęciach staje się dla ucznia obowiązkowy. Uczeń może uczestniczyć w zajęciach z religii, z etyki, z obu przedmiotów, może też nie wybrać żadnego z nich.

II. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w klasach I-III w zakresie etyki zawiera następujące zapisy dotyczące przewidywanych osiągnięć ucznia:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia podstawowych zasad i pojęć etyki. Uczeń:
 - 1) ma świadomość, że jako człowiek posiada swoją niezbywalną godność oraz że wszystkie inne osoby posiadają taką godność;
 - 2) odkrywa wolność jako wartość przypisaną osobie, także osobie w jego wieku;
 - 3) dostrzega, że granice jego wolności wytycza godność i dobro innych osób, np. z kręgu rodziny, klasy, rówieśników;
 - 4) odkrywa, że jego wybór rodzi konsekwencje, które dotyczą jego samego;
 - 5) dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;
 - 6) dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;
 - 7) odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;
 - 8) ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;
 - 9) określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;
 - 10) odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;
 - 11) odkrywa, że wspólnota osób której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania.
2. Osiągnięcia w zakresie stosowania poznanych zasad. Uczeń:
 - 1) szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;
 - 2) uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;
 - 3) wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;
 - 4) wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to, co jest wartością dla niego;
 - 5) naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;
 - 6) przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. (Dz.U. z 2017 r., poz. 356)

III. **Przyjęty w szkole program nauczania etyki to „Chcemy być lepsi”**. Program dopuszczony do użytku szkolnego przez MENiS pod numerem DKW 4014-65/00, autor – Marek Gorczyk.

IV. **Rozkład materiału nauczania etyki dla kl. I do programu M. Gorczyka, Chcemy być lepsi** DKW 4014-65/00.

<i>Temat zajęć</i>	<i>Liczba godzin</i>	<i>Zakres treści nauczania</i>
1. Zajęcia organizacyjne.	1	- zapoznanie z zasadami BHP, zachowania na zajęciach i tematami.
2. Czym będziemy zajmować się na zajęciach etyki?	1	- wartości i zasady moralne, pozytywne wzory zachowania.
3. Nie jesteśmy tacy sami	1	- co możemy budować wspólnie mimo różnic . nasze talenty i mocne strony.
4. Szanuję innych.	1	- szacunek dla kolegów i nauczycieli, akceptacja , tolerancja, mimo różnic.
5. Kiedy trudno być uprzejmym. Waga pozytywnych relacji w zespole klasowym.	1	- trudne sytuacje szkolne, cierpliwość, życzliwość.
6. Inny, czyli kto?	1	- odmienność, różnorodność, akceptacja.
7. Zielone, żółte , czerwone – o zasadach w naszym życiu.	2	- potrzeba zasad w życiu szkolnym i pozaszkolnym, scenki dramowe.
8. Kłamstwo ma krótkie nogi.	1	- wartość prawdomówności i negatywne konsekwencjach kłamstwa
9. O zaletach prawdomówności.	1	- wykrywacz kłamstw - projekt
10. Projekcja filmu „Munio”	2	- wiara w siebie, odwaga, przyjaźń – o wyborach bohaterów filmu.
11. Mów , co czujesz- jak zapobiegać nieporozumieniom na co dzień. Fr. filmu „W głowie się nie mieści”.	1	- pozytywne wzory rozwiązywania konfliktów, waga szczerości, zaufania. - skąd biorą się złe emocje.
12. Światowy Dzień Żywności.	2	- problem głodu na świecie, różna sytuacja materialna ludzi, formy pomocy. - waga zdrowego odżywiania się.
13. Międzynarodowy Dzień Osób Starszych. Fr. filmu „Odłot” – zrozumieć marzenia seniora.	2	- co dałbym w prezencie seniorowi? - nasze relacje ze starszymi osobami, scenki dramowe

14. Mam Prawa – o Prawach Dziecka	1	- prawa dziecka, prawa człowieka
15. Mam obowiązki.	1	- moje obowiązki, jak egzekwować prawa i obowiązki?
16. Jak narodziła się przyjaźń i uprzejmość.	1	- wartość przyjaźni i uprzejmości
17. Świątowanie – wspólna cecha ludzi różnych kultur.	2	- świątowanie w kontekście kulturowym i obyczajowym.
18. „Żarłok” – opowieści o ludzkich wadach i sposobach walki z nimi cz.1	1	- negatywne skutki łakomstwa, zasady zachowania się przy stole.
19. „Zwierzokracja” – o prawach zwierząt	2	- lektura fr. książki „Zwierzokracja”. Spotkanie z trenerem psów, rozmowa o prawach zwierząt. Pomagamy zwierzętom w ramach akcji „Gwiazdka dla zwierzaka”
20. Zarozumiałstwo – zła cecha. O wadach i sposobach walki z nimi cz.2	1	- wierszyki J. Tuwima o ludzkich przywarach -
21. Co mogę zrobić dla swojej rodziny?	1	- wartość rodziny, przyjaźni, wzajemnej pomocy.
22. Za co chcę podziękować bliskim?	1	- miłość, wdzięczność, obdarowanie.
23. Podsumowanie zajęć w I semestrze.	1	- czego się nauczyłem, co chciałbym przekazać innym? - komiks.
24. Mój pokój w moim domu.	1	- odpowiedzialność, troska o własne rzeczy, oszczędność.
25. Porządek w klasie – czy to potrzebne?	1	- odpowiedzialność, estetyka, BHP, zobowiązania.
26. Skarby etyczne.	1	- wartości moralne.
27. Pomagam przyrodzie!	2	- ochrona środowiska, odpowiedzialność, umiar.
28. Co to znaczy współdziałać?	1	- współpraca, rzetelność, odpowiedzialność.
29. Prawdziwa przyjaźń – czym różni się od znajomości?	1	- przyjaźń, zaufanie, wzajemna pomoc, wspólne cele.
30. Projekcja fr. filmu „Woll-e”	3	- waga postaw proekologicznych, szanujemy Planetę Ziemię, co mogę zrobić dla świata przyrody?
31. Dobro i zło – co to takiego?	2	- dobro i zło w postępowaniu człowieka.
32. To, co ważne i to, co potrzebne.	1	- hierarchia wartości.
33. Moja mapa szczęścia.	1	- szczęście i wartości związane z dążeniem do szczęścia.
34. Czy chciałbyś być królem?	1	- prawa i obowiązki.

35. Spokojny świat.	1	- pokojowość.
36. Skromność ważna sprawa.	1	- pokora, pewność siebie, empatia.
37. Podsumowanie zajęć.	1	- piszemy bajkę o wartościach moralnych.

Rozkład materiału nauczania etyki dla kl. II do programu M. Górczyka, *Chcemy być lepsi* DKW 4014-65/00 .

<i>Temat zajęć</i>	<i>Liczba godzin</i>	<i>Zakres treści nauczania</i>
1. Zajęcia organizacyjne.	1	- zapoznanie z zasadami BHP, zachowania na zajęciach i problemami, które będziemy omawiać w klasie II.
2. Czerwone, żółte, zielone- światła, drogowskazy moralne.	1	- wartości i zasady moralne – powtórzenie wiadomości z roku poprzedniego, drama .
3. „Nowy” w klasie, w grupie ,w szkole – jak okazać mu wsparcie i akceptację.	1	- waga okazywania akceptacji nowym kolegom i koleżankom, ćwiczenie komunikatów pozytywnych, poszanowanie drugiej osoby.
4. Nasze marzenia i pasje – co mówią o nas?	1	- marzenia i pasje a cele życiowe. Związek celów, do których dążymy z wartościami, które wyznajemy. Jak marzenia mówią o tym, co dla nas ważne.
5. „Mały Książę” – opowieść o przyjaźni. Praca z fragmentem książki Saint Exuperego.	1	- Co oznacza słowo przyjaźń. Praca z tekstem – czytanie ze zrozumieniem. Własna interpretacja pojęcia przyjaźni w odniesieniu do indywidualnych doświadczeń uczniów.
6. Przyjaźń jako wartość.	1	- dobre i złe przyjaźnie (w odniesieniu do książki Elżbiety Zubrzyckiej „Dobre i złe przyjaźnie”) .
7. „Cios za cios” – rozmawiamy o przyczynach konfliktów.	2	- Co oznacza słowo konflikt. Jakie są przyczyny sytuacji konfliktowych. Czy konflikt może być potrzebny? Praca za pomocą mapy myśli.
8. Strategie rozwiązywania konfliktów.	1	- trzy strategie rozwiązywania konfliktów – ćwiczenia praktyczne. „Wygrany- wygrany”, „Przeegrany - przegrany”, „wygrany – przegrany”
9. Gdy gra jest ważniejsza od przyjaciół... O uzależnieniu i sposobach jego unikania.	2	- Uzależnienie od gier i Internetu – jak je rozpoznać? Jak szukać pomocy? Zasady korzystania z Internetu i komunikacji internetowej.
10. Międzynarodowy Dzień Osób Starszych.	1	- Planujemy wspólne działania z seniorami z Centrum Aktywności Seniora. Spotkanie z liderem CAS, rozmowa o tym, jak możemy współpracować.
11. Jak widzę siebie sam, jak widzą mnie inni.	1	- Zagadnienie oceny – siebie i innych. Czy mam prawo oceny? Czy ocenianie jest ważne? Jak

		oceniać wybory innych? Zajęcia z użyciem dramy.
12. Wspólnota – rodzina , klasa, naród. Szanujemy inne wspólnoty.	2	- Pojęcia wspólnoty, różne rodzaje wspólnot. Waga zasad obowiązujących we wspólnocie. Szacunek jako postawa wobec innych wspólnot.
13. Godność ludzka – cecha wspólna wszystkich ludzi.	1	- Godność jako przymiot łączący wszystkich ludzi.
14. Wartości materialne i duchowe.	1	- Jak odróżnić wartości materialne od duchowych? Zabawa dramatowa „Idziemy na zakupy”.
15. Prawa Dziecka – jak je rozumieć?	1	- Wspólna lektura zapisów, tworzymy plakaty o Prawach Dziecka.
16. Wolontariat – jak rozumieć to słowo?	1	- Pojęcie i rodzaje wolontariatu. Planujemy akcję wolontariacką.
17. Świątowanie – wspólna cecha ludzi różnych kultur.	1	- świątowanie w kontekście kulturowym i obyczajowym – podróże po świecie.
18. Dobro – jako wartość.	2	- Pojęcie Dobra, różne sposoby rozumienia pojęcia. Mapy myśli . Przykłady.
19. Prawda jak owartość. Jak odróżnić Prawdę od kłamstwa?	2	- Pojęcie Prawdy jako wartości, różne sposoby rozumienia pojęcia. Mapy myśli. Przykłady.
20. Akcja – Gwiazdka dla zwierzaka. Organizacja, przebieg, korzyści.	1	- Redagujemy plakaty reklamujące akcję. - Przekonujemy innych do udziału w akcji.
21. Co to znaczy być pięknym moralnie?	2	- Projekcja fr.filmu „Piękna i bestia”, poszukiwanie definicji piękna.
22. Wolność- co znaczy to słowo. Dlaczego wolność wyboru jest trudna?	1	- Pojęcie wolności. - wolność w kontekście wyborów w życiu – praca metodą dramy.
23. Różne sposoby myślenia o szczęściu.	2	- Projekcja filmu Vaiana – jak rozumieć szczęście. - co nas uszczęśliwia? Co uszczęśliwiało bohaterów filmu?
24. Przygotowanie do konkursu: „Dzieci i ryby mają głos”.	1	- Jak wyrażać swoje zdanie? Dlaczego wyrażanie swojego zdania jest ważne?
25.Minidebata klasowa. Uczymy się przekonywać innych.	1	-Wyrażanie swojego zdania. Argumentacja. „Uważam , że ...ponieważ” - ćwiczenia w budowaniu prostych argumentów.
26. Czy człowiek bogaty i człowiek szczęśliwy to to samo? „Charlie i fabryka czekolady”.	1	- Bogactwo a szczęście. Projekcja fr. filmu, przykłady zachowań bohaterów – analiza, tworzenie notatki.
27. Jak patrzą na świat osoby z niepełnosprawnością? Spotkanie z osobą z niepełnosprawnością.	2	- Niepełnosprawność – pojęcie, rodzaje niepełnosprawności. - spotkanie z osobą niepełnosprawną, potrzeby osób z niepełnosprawnością, nasz stosunek do nich.
28. Jak utrzymywać relacje z	1	- sposoby na podtrzymywanie kontaktu z

innymi w czasie pandemii? Sposoby na przyjaźń.		przyjaciółmi w okresie pandemii.
29. Bezpieczeństwo w sieci.	2	- waga bezpiecznego korzystania z Internetu w kontekście zdalnego nauczania.
30. Dzień Dziecka w kontekście praw dziecka na świecie.	2	- Czy wszystkie Dzieci na świecie znają swoje prawa? Jak pomóc dzieciom z biednych regionów.

V. Zasady oceniania:

1. Ocenie podlega:

- 1) aktywne uczestnictwo w lekcjach,
- 2) prace twórcze (plastyczne, scenki dramatyczne, układanie prostych tekstów),
- 3) prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- 4) terminowe wykonywanie zadań zleconych przez nauczyciela,
- 5) wypowiedzi ustne
- 6) wypowiedzi pisemne w klasach I-III

2. Uczeń jest oceniany w skali:

- 1) 6- celujący
- 2) 5 – bardzo dobry
- 3) 4 – dobry
- 4) 3- dostateczny
- 5) 2 – dopuszczający
- 6) 1 – niedostateczny

3. Wymagania edukacyjne:

- 1) celujący : uczeń wykorzystuje różne źródła informacji w celu podejmowania indywidualnych, twórczych działań na zadany temat, w stopniu biegłym posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami oraz znajduje rozwiązania sytuacji teoretycznych i praktycznych, samodzielnie wysuwa poprawne wnioski, wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- 2) bardzo dobry : uczeń swobodnie operuje słownictwem wprowadzanym i utrwalanym podczas zajęć lekcyjnych, opanował całościowo wiadomości i umiejętności w zakresie tematyki poruszanej na zajęciach, posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami oraz znajduje rozwiązania sytuacji teoretycznych i praktycznych, prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- 3) dobry: uczeń rozumie sens tematów poruszanych podczas zajęć lekcyjnych oraz wykorzystywanych tekstów literackich, udziela odpowiedzi na proste pytania całym zdaniem lub kilkoma słowami, stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności w sytuacjach praktycznych, prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- 4) dostateczny: uczeń w stopniu podstawowym opanował wiadomości i umiejętności w zakresie tematyki poruszanej na zajęciach, rozwiązuje samodzielnie zadania teoretyczne i praktyczne o podstawowym stopniu trudności, otrzymując wsparcie ze strony nauczyciela wykorzystuje je w celu podniesienia swoich umiejętności oraz poszerzenia wiedzy na poruszany podczas zajęć temat, prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- 5) dopuszczający: uczeń w stopniu minimalnym opanował wiadomości i umiejętności w zakresie tematyki poruszanej na zajęciach, wykonuje najprostsze zadania przy pomocy nauczyciela, rozpoczyna, ale najczęściej nie kończy podjętej pracy nie mieszcząc się w czasie przeznaczonym na wykonanie zadania, wymaga stałej pomocy nauczyciela.